

Verksamhetsplan Partnerskap Bergslagsbanan för 2024

Fastställd efter Lednings- och tjänstemannagruppsmötet 24MMDD

Versionshantering i slutet av dokumentet.

1. Inledning

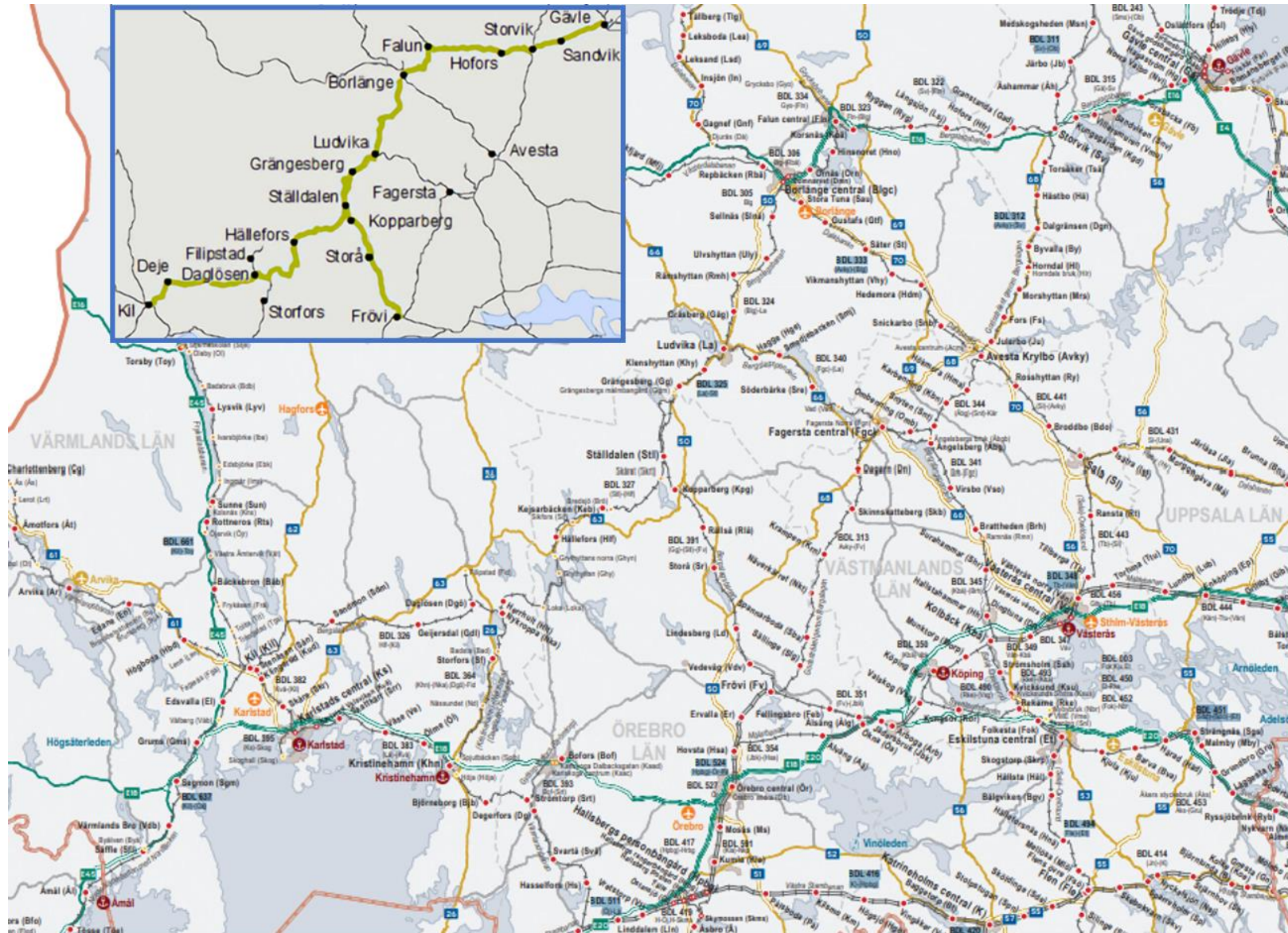
Partnerskap Bergslagsbanan arbetar för en förbättrad infrastruktur som främjar Sveriges midjas (Bergslagens) utveckling och tillväxt.

Förutsättningar:

Bergslagsbanan är ett klassiskt viktigt nationellt godsstråk men är även mycket viktig för persontrafik, både för långväga trafik och för arbetspendling.

Bergslagsbanan bidrar till att knyta samman två av Sveriges största hamnar, Göteborg och Gävle. Järnvägen sträcker sig från Gävle via Storvik, Falun, Borlänge och Ludvika vidare mot Ställdalen där banan delas och fortsätter mot Frövi och Kil där den ansluter vidare till Göteborg. Stråket har viktiga kopplingar till tex. Värmlandsbanan, Västra stambanan, Bergslagsdiagonalen, Godsstråket genom Bergslagen, Dalabanan, Norra stambanan och Ostkustbanan.

I kartorna nedan beskrivs Bergslagsbanans sträckning, dess anslutningar till andra järnvägsstråk och hur stråket knyter an till vägstråk och knutpunkter. För fullständiga kartor, se länkar under bilden.

Bergslagsbanan. Källa: Trafikverket, [Transportslagsövergripande Sverigekarta \(diva-portal.org\)](https://diva-portal.org/), Bergslagsbanan - www.trafikverket.se

I anslutning till stråket finns ett starkt näringsliv med tung och lätt industri, handel, utbildningsaktörer, myndigheter och en mycket stark besöksnäring. Stråket används också för en stor mängd genomgående trafik.

Genomgående trafik och trafik som startar och ankommer Sveriges midja (Bergslagen) hanterar ca 40 procent av Sveriges export, en del av denna trafik nyttjar Bergslagsbanan.

Falun/Borlänge tillsammans med Gävle innebär ett befolkningskluster som kan mäta sig med Sveriges storstadsregioner. Bergslagsbanan innebär också att kommunerna norr om Örebro blir en del av en storstadsregion.

Redan idag är Bergslagsbanan en känslig pulsåder för industrin. En alltför tunn pulsåder. De industrisatsningar som sker i norra Sverige i kombination med de satsningar som sker i Sveriges midja kommer mycket snart att ställa än högre krav på en fungerande infrastruktur både för gods och människor både i transfer och med start-/slutpunkt i Sveriges midja.

En stor del av godstransporterna på Bergslagsbanan startar eller slutar i Göteborgs hamn. Bansträckningen väster om Vänern, Kil - Karlstad – Göteborg skulle vara ett utmärkt alternativ för att avlasta den hårt belastade västra stambanan. Skicket på banan i kombination med enkelspårdriften skapar dock osäkerhet då risken för störningar är stor. Bansträckningen väster om Vänern behöver därför rustas för att kunna hantera ökade transportmängden till och från Göteborg.

Genom att skapa en stark förbindelse via Bergslagsbanan breddar vi också arbetsmarknaden. Vid och i anslutning till Bergslagsbanan finns attraktiva lägen, både för bostadsbyggande, näringsliv och logistiknav.

2. Agenda 2030

Sverige har antagit agenda 2030 med ambitionen att målen ska nås. I regeringens skrivning om arbetet med agenda 2030 anges att för att nå målen mot en hållbar utveckling av samhället måste hela samhället vara delaktigt. Partnerskap Bergslagsbanan instämmer i detta och menar att för att hela samhället ska kunna vara delaktigt i resan mot ett fossilfritt samhälle måste utbyggnaden av Bergslagsbanan prioriteras.

3. Samarbete inom Infram (Infrastruktur för framtiden)

Antalet utredningar som skrivits är många och behovet av nya är för tillfället inte så stort. Kampen om medel till investeringar hårdnar då tillgången till medel krymper i Sverige. För att nå framgång behöver vi därför ändra vårt sätt att arbeta.

Infram är ett samarbete mellan de fyra infrastrukturstråken Bergslagsbanan, Bergslagsdiagonalen, Dalabanan och E16. Tillsammans passerar stråken genom 7 regioner och 38 kommuner med 1,2 miljoner invånare. Gemensamt arbetar vi för strategiska satsningar på väg- och järnvägsnätet i Bergslagen och i Sveriges midja. Hela 40 procent av Sveriges export är beroende av väl fungerande transport i Bergslagen. Genom att jobba tillsammans blir vi starka och har goda möjligheter att påverka framtidens flöden och infrastrukturinvesteringar.

Infram genomför ett flertal påverkansaktiviteter på bland annat arenor som Transportforum och Almedalen. Vi arrangerar även två Infram-dagar som når åhörare från både riksdag och regering i syfte att belysa behoven av fler investeringar och förbättrad infrastruktur i Sveriges midja. Infram

har, genom sitt uppbyggda varumärke knutit kontakter som är av stor vikt för det påverkansarbete som Infram genomför för hela Bergslagen. Genom detta samarbete kan Bergslagsbanan få en större tyngd och ta sig igenom bruset på ett bättre sätt än om respektive stråk agerar själva.

November 2022 beslutades om en fortsatt utveckling av Infram:

- Möjliggöra för näringslivet och andra aktörer att bli medlemmar
- Större nätverk
- Större "tyngd" när vi driver påverkansarbete
- Högre intäkter

Under 2023 har ett koncept för Inframs utveckling tagits fram för att åstadkomma ovanstående. Beslut om finansiering togs i respektive stråk i slutet av 2023 innebärande att arbetet med utvecklingen av Infram ska genomföras under 2024.

4. Mål som Partnerskap Bergslagsbanan anser ska uppfyllas

4.1. Effektmål (vilka effekter ska uppnås)

Företag och människor ska kunna verka och bo längs, i anslutning till och i förlängningen av Bergslagsbanan. Gods och människor ska effektivt och tillitsfullt kunna transporteras på Bergslagsbanan. Detta oavsett om transporter startar/slutar i Bergslagen eller om det är genomgående trafik.

- Näringslivet ska kunna lita på att transporter av gods sker snabbt, robust och att det kommer fram enligt den tid som utlovats.
- Som stomme i kollektivtrafiken och bidragande till kompetensförsörjningen ska människor kunna lita på att resor sker snabbt, robust och att man kommer fram enligt den tid som utlovats.
- Attraktiva lägen, både för bostadsbyggande och logistiknav, tillgängliggörs.

4.2. Vision Bergslagsbanan (långsiktiga mål)

- Dubbelspår längs hela Bergslagsbanan.
- Skapa tillförlitlig access till både en östlig- och en västlig hamn via en robust bana som täcker in Gävle-Dalarna-Göteborg. Partnerskapet bör därför utöka antalet medlemskommuner längs Bergslagsbanan för att täcka in hela vägen ner till Göteborg.

4.3. Kortsiktiga mål (prioriterade objekt), inom ca 10 år, som partnerskapet anser ska uppfyllas

För att kunna uppnå önskade effekter enligt ovan krävs satsningar på hela Bergslagsbanan. Nedan de partnerskapet anser är mest prioriterade.

- Färdigställa planerade investeringar i Gävle och sträckningen Gävle-Forsbacka för att säkra effektiva transporter till Gävle hamn.
- Nya sträckningen Gävle-Forsbacka ska förlängas till Sandviken.
- Utredning ska påbörjas för ett framtida dubbelspår Borlänge-Falun. Detta för att säkra kapaciteten för både person- och godstrafik, både i ett normalläge och i ett stort läge, på ett

idag kapacitetsbegränsande avsnitt. Vid en flytt av järnvägen frigörs också attraktiva markområden, lämpliga för bla bostäder och besöksnäring.

- Järnvägsbroarna över RV 50 i Grängesberg åtgärdas.
- Frövi, bangårdsombyggnad.
- Stråket väster om Vänern från Kil till Göteborg ska rustas. Detta innebär att industrierna i Sveriges midja mer effektivt och tillförlitligt kan använda sig av järnvägstransporter till/från hamn både via en östlig (Gävle) och en västlig hamn (Göteborg). Detta stråk hör formellt inte till Bergslagsbanan, men åtgärden är mycket viktig.
- Stråkutredning, med fokus på funktionella samband och bristbeskrivningar.

5. Aktiviteter genom Infram

5.1. Lobbying

- Debattartiklar
- Dialog med riksdagens trafikutskott.
- Synliggöra via media (artiklar, radio, TV, sociala)
- Delta på seminarier och konferenser
- Arrangera seminarier och konferenser
- Informationsmöten med beslutsfattare som kan påverka utveckling. Det kan handla om landshövdingar, ministrar, riksdagsledamöter
- Aktivera riksdagsledamöter som bor längs stråket.

5.2. Kravställare på riksdag och regering

- Följa upp regeringens arbete rörande beslutad Nationell plan för transportsystemet för 2022-2033
- Dialog med riksdagens trafikutskott
- Medverka i arbetet med och påverka inför nästa nationella plan för transportsystemet (2026-2037). Under 2024 primärt rörande remissvar på Trafikverkets inriktningsdokument och regeringens proposition rörande transportinfrastruktur.

5.3. Kravställare Trafikverket

- En kontinuerlig bevakning av att de medel som avsatts i Nationell plan för transportsystemet för åtgärder på Bergslagsbanan nyttjas.

5.4. Kommunikation

- Ta fram informationsmaterial för internt (kommuner, regioner...) och externt bruk med både hårda fakta och mjuka värden som kan användas i påtryckningssyfte.
- Använd samma värdeord som regeringen nyttjar.
- Följ godset/resenärens hela resa. Till exempel Clas Ohlson omlastning i Insjön, rangering i Borlänge och vidare, eller följ en affärsresenär från Gävle som ska till Örebro.
- Bjud in näringsliv, destinationsbolag, lärosäten och industrin till partnerskapsmöten

5.5. Industri/Näringsliv

- Tätare samarbete med industri, universitet och näringsliv – industrin och näringslivets behov är våra argument. Det är för dem vi finns till.

- Skapa ett formaliserat samarbete med destinationsbolag, industri och näringsliv längs hela Bergslagsbanan.
- Korta intervjuer med företagsprofiler längs Bergslagsbanan – vilka behov har de på banan och vad skulle behövas för att lyfta deras transporter till järnväg etc. Publicera på sociala medier och på medlemmarnas olika plattformar. Identifiera viktiga profiler längs stråket. Vad är en bra järnväg?
- Etablera/fortsätta samarbetet med andra organisationer som arbetar med motsvarande/närliggande frågor, t.ex. Oslo-Stockholm 2.55, Bottniska korridoren – Godsstråken genom Bergslagen och anslutningen till Hallsberg med Nordens största rangerbangård.

5.6. Aktiviteter med ambition att genomföra i närtid

- Växla upp samarbetet i Infram – en större yta har större genomslagskraft.
- Utveckla samarbetet med berörda järnvägsföretag, för utveckling av godstrafik och persontrafik på banan.
- Agera som remissinstans på Bergslagsbanans och de andra stråkens vägnar.
- Ta fram informationskampanj om partnerskapet och Infram och skapa kontaktytor med beslutsfattare.

6. Årshjul, aktiviteter kopplat till mötesplan 2024

Lednings- och tjänstemannagruppsmöte Partnerskap Bergslagsbanan

- **250222, kl. 10.00-12.00.** Möte, digitalt via teams
- **240531, kl. 10.00-12.00.** Möte, digitalt via teams
- **240919, kl. 10.00-12.00.** Möte, digitalt via teams
- **241128, kl. 10.00-12.00.** Möte, digitalt via teams

Inframdagen

- **Fredag den 15 mars, kl. 09.00 – 12.00**
- **Fredag den 25 oktober, kl. 09.00 – 12.00**

Versionshantering:

Ver. 0.1 240215 Mats Lindqvist

Ver. 0.2 240215 Mats Lindqvist efter input från Jenny Palmqvist och Bengt Storbacka